

2022

Opsamling på tematilsyn om udvisning

Rigsadvokaten har i foråret 2022 iværksat otte nye initiativer på udvisningsområdet i anklagemyndigheden. Initiativerne skal sikre et kvalitetsløft i behandling af sager om udvisning, herunder at der i en straffesag altid bliver nedlagt påstand om udvisning, når det er relevant. Herved får domstolene mulighed for at prøve spørgsmålet om udvisning fuldt ud i alle sager, hvor der er grundlag for det.

Statsadvokaterne er anklagemyndighedens faglige fyrtårne og spiller også en afgørende rolle på udvisningsområdet. For at sikre at sager om udvisning behandles på et højt fagligt niveau, er der i 2. og 3. kvartal 2022 gennemført et særligt tilsyn med Statsadvokaternes behandling af ankesager.

Tilsynet har haft fokus på at sikre, at Statsadvokaternes behandling af ankesager på udvisningsområdet koordineres og ensortes i fornødent omfang. Formålet har endvidere været at sikre, at den viden og erfaring, der kan udledes af landsretternes praksis i udvisningssager, videreformidles og integreres i anklagemyndighedens sagsbehandling både i politikredsene og hos Statsadvokaterne.

Rigsadvokaten

December 2022

Tilsynets hovedresultater

- Statsadvokaterne har implementeret en model, der skal sikre, at landsretspraksis på udvisningsområdet løbende og systematisk integreres i Statsadvokaternes, politikredsene og National Enhed for Særlig Kriminalitets (NSK) behandling af sager på udvisningsområdet. Dette er bl.a. sket ved en hurtigere viderefremstilling af de nyeste landsretsdomme på området, og ved at der er udpeget flere fagpersoner både hos Statsadvokaterne og i politikredsene. Fagpersonerne sikrer faglig sparring og vidensdeling på tværs af anklagemyndigheden via et nyt fagligt netværk på udvisningsområdet.
- Statsadvokaterne har afholdt koordineringsmøder hver 14. dag, hvor bl.a. volumen af forelagte sager og mulige overordnede tendenser har været drøftet for at kunne sikre en mere ensartet behandling af sager om udvisning på landsplan.
- Statsadvokaterne har implementeret lokale retningslinjer, således at der løbende kan dokumenteres et samlet overblik over politikredsene mundtlige og skriftlige forelæggelser på udvisningsområdet. Overblikket omfatter også udfaldet af landretternes behandling af ankesagerne.

Statsadvokaterne har i 2. og 3. kvartal 2022 fået forelagt og behandlet mere end 330 sager fra politikredsene og NSK, hvor anklagemyndigheden i byretten ikke har fået fuldt ud medhold i påstanden om udvisning. Statsadvokaterne har i ca. en femtedel af sagerne initiativanket byretternes afgørelser for at få prøvet udvisningspåstanden i landsretterne. Kun ganske få af de sager, der er omfattet af tilsynsperioden er afgjort i landsretterne, og der kan derfor endnu ikke udledes eventuelle generelle tendenser. Når der foreligger et samlet billede af praksis fra tilsynsperioden vil eventuelle hovedtendenser blive udledt.

Det er Statsadvokaternes vurdering, at tilsynet har vist, at anklagernes faglighed er højnet, og at der fortsat er et skærpet fokus på udvisningsområdet.

Initiativer og udviklingstiltag

Etableringen af et tættere samarbejde mellem Statsadvokaterne på udvisningsområdet fortsætter og skal være med til at sikre, at der fortsat sker en ensartet og koordineret behandling af sagerne på tværs af landet. Dette

gælder både i ankesagsbehandlingen, ved løbende drøftelser mellem Statsadvokaterne og ved Statsadvokaternes tilsyn med politikredsene og NSK.

Statsadvokaterne har bl.a. ændret deres koncepter til brug for politikredsenes ankeindstillinger med særligt fokus på udvisningsspørgsmålet. Disse ankeindstillinger behandles af Statsadvokaternes fagpersoner på udvisningsområdet. Koncepterne er bl.a. med til at give overblik og sikre, at relevante problemstillinger og retspraksis identificeres. Statsadvokaterne vil fortsætte med brugen af ankekoncepterne, der løbende kvalitetssikres.

Fagpersonerne vil fremadrettet have en central rolle i forhold til fortsat at dele og integrere viden på området.

Statsadvokaternes overblik over udfaldet af landsretspraksis vil blive fulgt. Når der foreligger et samlet billede af praksis fra tilsynsperioden vil eventuelle hovedtendenser blive udledt, herunder i hvilket omfang landsretterne har omgjort byretternes afgørelser, og om der er grund til at iværksætte yderligere tiltag på området.

For at sikre fagligheden og hurtig vidensdeling af ny landsretspraksis på udvisningsområdet har Statsadvokaterne månedligt udsendt nyhedsbreve til politikredsene, hvor fokus har været på at dele nye landsretsdomme på området. Fagsiden for udlændingeområdet i Anklagemyndighedens Vidensbase er blevet udbygget i forbindelse med tilsynet og vil også fremadrettet løbende og hurtigt blive opdateret med nyhedsbreve med nyeste landsretspraksis m.v. på udvisningsområdet. På den måde sikres en let tilgængelig og hurtig opdatering af faglig viden, således at anklagerens høje faglige kvalitet i behandlingen af udvisningsspørgsmålet fastholdes.

Der er gennemført intern tematiseret undervisning hos Statsadvokaterne, ligesom der har været fokus på udvisningsområdet ved interne juristmøder. Der er endvidere holdt faglige oplæg i flere politikredse.

Statsadvokaterne har opfordret anklagerene til at gennemføre e-læringskursus i udvisning inden udgangen af 2022. Statsadvokaterne har ligeledes oplyst, at tematiseret og intern undervisning fortsætter, ligesom der er planlagt et seminar for fagpersoner i foråret 2023.

Rigsadvokaten vil fremadrettet holde fælles halvårslige koordineringsmøder med Statsadvokaterne for at fastholde et skærpet fokus på udvisningsområdet.

Rigsadvokatens bemærkninger

Det er samlet set Rigsadvokatens vurdering, at resultatet af det gennemførte tematisyn er tilfredsstillende, idet tilsynet har sikret en mere ensartet behandling af ankesager på udvisningsområdet. Desuden har Statsadvokaterne iværksat en række tiltag på udvisningsområdet, der skal sikre, at bl.a. landsretternes praksis løbende videreformidles og integreres i anklagemyndighedens behandling af sager, hvor udvisningsspørgsmålet er relevant.

Tematisynet giver derfor ikke i sig selv anledning til iværksættelse af yderligere initiativer eller udviklingstiltag.

Rigsadvokaten har noteret sig, at Statsadvokaterne fortsat vil sikre fokus på udvisningsområdet i ankesagsbehandlingen og i det løbende tilsyn med politikredsene og NSK.